

assignatura: GEOGRAFIA ECONÒMICA (tots els grups)

trets:

codi	tipus	crèdits	cicle	quadrimestre
21672	obligatòria	5	2	2

horaris:

grup	contingut	dies	horari	aula	professor (despatx)
1	teoria	dl-dx	10-11.30	96	Enric Mendizàbal (15)
2	teoria	dm-dj	18-19.30	96	Enric Mendizàbal (15)

descripció:

El curs tracta dels aspectes econòmics que afecten la societat humana des d'una perspectiva geogràfica. Per tant, es pot veure com el programa té tres parts. La primera està composta per una introducció a la geografia econòmica i al repàs històric de com s'ha arribat a la situació econòmica mundial de l'actualitat. La segona part inclou els apartats 3, 4, 5, 6 i 7 del programa, tot estructurant la geografia econòmica en quatre conceptes clau, a saber: producció, distribució, consum i reproducció, i un que sovint s'oblida, com és la geografia econòmica dels marges de la societat oficial. Finalment, la tercera part es dedica a analitzar els aspectes espacials de la geografia econòmica.

L'escala territorial serà d'un nivell força global del món contemporani, encara que l'estudi i ànalisi de casos concrets i propers (com ara els exemples de Catalunya) seran sovintjectats.

Els objectius principals són aquests. El primer és que qualsevol persona interessada en geografia ha de tenir present que les activitats relacionades amb la producció, distribució i consum de qualsevol mena d'estri, producte o aliment és fonamental per a entendre la nostra vida quotidiana, com també ho són les activitats lligades a la reproducció de la societat. El segon objectiu és el de saber interpretar les dades econòmiques de qualsevol territori i de la població que l'utilitza, així com aquestes dades econòmiques es reflecteixen en el territori. El tercer objectiu és el de saber per què hi ha diferències econòmiques entre els diversos països i regions del món, així com en la població que hi habita. Finalment, un quart objectiu consisteix en el fet que els i les alumnes reflexionin sobre les qüestions que afecten la geografia econòmica del món contemporani i arribin a tenir opinions personals sobre aquesta temàtica.

temari:

- 1 Introducció a la geografia econòmica
 - 1.1 Què és la geografia econòmica?: la intersecció de la geografia, l'economia i altres disciplines de les ciències humanes i socials
 - 1.2 L'ànalisi dels manuals de geografia econòmica
 - 1.3 Les fonts d'informació per a la geografia econòmica
- 2 La difusió -i èxit- del capitalisme al món
 - 2.1 Un breu repàs de la història econòmica mundial
 - 2.2 L'expansió d'Europa -i del capitalisme-: visions "geogràfiques"
 - 2.3 L'expansió d'Europa -i del capitalisme-: visions "ecològiques"
 - 2.4 L'expansió d'Europa -i del capitalisme-: visions des dels "marges"
 - 2.5 L'expansió d'Europa -i del capitalisme-: visions dels "fracassos"
 - 2.6 Les transformacions del capitalisme
- 3 Geografia de la producció
 - 3.1 Població i activitat econòmica
 - 3.2 Geografia del capital
 - 3.3 Recursos naturals i fonts d'energia
 - 3.4 Geografia agrària
 - 3.5 Geografia industrial
 - 3.6 Geografia dels serveis
- 4 Geografia de la distribució
 - 4.1 Els nusos i els fluxos
 - 4.2 Geografia del transport
 - 4.3 Geografia del comerç
5. Geografia del consum
 - 5.1 Geografia de la desigualtat
 - 5.2 Geografia de la pobresa
 - 5.3 Geografia de l'oci i el lleure
- 6 Geografia de la reproducció
 - 6.1 El treball domèstic

- 6.2 Geografia de la quotidianitat: l'ús del temps
- 6.3 L'habitatge
- 6.4 L'escolarització
- 6.5 La sanitat
- 7 Geografia de l'economia marginal
 - 7.1 Uns suposats "marges" de l'economia capitalista: geografia del crim, de la droga, de la prostitució
- 8 Els paisatges econòmics
 - 8.1 L'organització econòmica de l'espai
 - 8.2 Els usos del sòl
 - 8.3 El paisatge agrícola
 - 8.4 El paisatge industrial
 - 8.5 El paisatge dels serveis
 - 8.6 El paisatge del turisme
- 9 L'organització regional de l'economia
 - 9.1 El nord vers el sud
 - 9.2 Els països desenvolupats, els països subdesenvolupats, els nous països industrials, els països productors de matèries primeres i de fonts d'energia: interseccions i interrelacions
 - 9.3 La geografia econòmica local

- bibliografia:**
- BENKO, G. i LIPIETZ, A., editors, (1994), *Las regiones que ganan, Distritos y redes. Los nuevos paradigmas de la geografía económica*, València, Edicions Alfons el Magnànim.
 - CLAVAL, P. (1980), *Geografía económica*, Vilassar de Mar, Oikos-tau.
 - CLAVAL, P. (1987), *Geografía humana y económica contemporánea*, Madrid, Akal.
 - CROSBY, A.W. (1988), *Imperialismo ecológico. La expansión biológica de Europa, 900-1900*, Barcelona, Crítica.
 - ESTALL, R.C. i BUCHANAN, R.O. (1970), *Actividad industrial y geografía económica*, Barcelona, Labor.
 - FISCHER, A. (1994), *Industrie et espace géographique*, París, Masson.
 - GUTIÉRREZ JUNQUERA, P. (1993), *El crecimiento de los servicios. Causas, repercusiones y políticas*, Madrid, Alianza.
 - HALL, P. i PRESTON, P. (1990), *La ola portadora. Nuevas tecnologías de la información y geografía de las innovaciones 1846-2003*, Madrid, FUNDESCO.
 - HARVEY, D. (1990), *Los límites del capitalismo y la teoría marxista*, Mèxic, Fondo de Cultura Económica.
 - HARVEY, D. (1990), *The condition of postmodernity. An enquiry into the origins of cultural change*, Londres, Basil Blackwell.
 - JONES, E.L. (1987), *El milagro europeo. Entorno, economía y geopolítica en la historia de Europa y Asia*, Madrid, Alianza.
 - MCCARTY, H.H. i LINDBERG, J.B. (1974), *Introducción a la geografía económica*, Mèxic, Fondo de Cultura Económica.
 - MORENO JIMÉNEZ, A. i ESCOLANO UTRILLA, S. (1992), *El comercio y los servicios para la producción y el consumo*, Madrid, Síntesis.
 - MORENO JIMÉNEZ, A. i ESCOLANO UTRILLA, S. (1992), *Los servicios y el territorio*, Madrid, Síntesis.
 - NÚÑEZ, C.E. i TORTELLA, G., editors, (1993), *La maldición divina. Ignorancia y atraso económico en perspectiva económica*, Madrid, Alianza.
 - OLIVERA, A. (1993), *Geografía de la salud*, Madrid, Síntesis.
 - POTRYKOWSKI, M. i TAYLOR, Z. (1984), *Geografía del transporte*, Barcelona, Ariel.
 - PRECEDO, A. i VILLARIÑO, M. (1992), *La localización industrial*, Madrid, Síntesis.
 - ROMERO GONZÁLEZ, J. i PÉREZ ESPARCIA, J. (1992), *Pobreza y desigualdad en los países en desarrollo*, Madrid, Síntesis.
 - ROMERO GONZÁLEZ, J., PÉREZ ESPARCIA, J. i GARCÍA ROCA, J. (1992), *Desigualdades y nueva pobreza en el mundo desarrollado*, Madrid, Síntesis.
 - SÁNCHEZ, J.E. (1991), *Espacio, economía y sociedad*, Madrid, Siglo XXI.
 - SANDRETTI, R. (1991), *El comerç internacional*, Vic, Eumo.
 - SCOTT, A.J. i STORPER, M., editors, (1986), *Production, work, territory. The geographical anatomy of industrial capitalism*, Boston, Allen & Unwyn.
 - SEGUÍ PONS, J.M. i PETRÚS BEY, J.M. (1991), *Geografía de redes y sistemas de transporte*, Madrid, Síntesis.

- SEN, A. (1995), *Nuevo examen de la desigualdad*, Madrid, Alianza.
- VÁZQUEZ BARQUERO, A. (1993), *Política económica local. La respuesta de las ciudades a los desafíos del ajuste productivo*, Madrid, Pirámide.
- VENCE DEZA, X. (1995), *Economía de la innovación y del cambio tecnológico. Una revisión crítica*, Madrid, Siglo XXI.
- WOLF, E.R. (1987), *Europa y la gente sin historia*, Mèxic, Fondo de Cultura Económica.

avaluació: L'assignatura tindrà dues proves que s'han d'aprovar de manera independent. També es tindrà en compte la participació a classe.

a) un examen de tres preguntas.

b) Un treball de recerca bibliogràfica sobre un tema de geografia econòmica.